

Náhorní Karabach – sporné území

ázerbájdžánsky *Dağlıq Qarabağ*

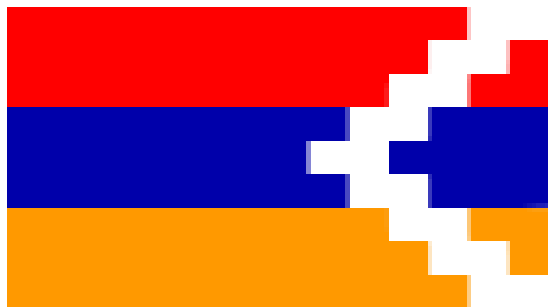
arménsky *Լեռնային Ղարաբաղ*

rusky *Нагорный Карабах*

Rozloha: 4 400 m²

Leží na území jihozápadního Ázerbájdžánu.

Republika Arcach (Náhorně-karabašská republika)

Hlavní město: Stepanakert

Měna: arménský dram
(AMD: 1000 AMD = 47 Kč)

Počet obyvatel: 145 000 (97 % Arménci)

- domluvit se zde dá většinou Rusky
- Listopad 2016 - neuznaná (= de iure) (kromě: *Abcházie, Jižní Osetie a Podněstří*)
- Náhorní Karabach pod vojenskou kontrolou Arménie (na Ázerbájdžánu nezávislá)

Nö	Adı ve soyadı	Vətəndaşlığı	Məlumat	Siyahiya salınması üçün əsas müşahidəçi
1010.	Yuriy Qabarayev (Юрий Габареев)	Rusiya və ya Gürcüstan (Cənubi Osetiya)	"Cənubi Osetiya Respublikası'nın Parlamentinin üzvü"	20 fevral 2017-ci ildə keçirilmiş "referendum"da müşahidəçi
1011.	Yuri Djorkaef (Youri Djorkaëff)	Fransa Respublikası	Futbolçu	İyun, 2019-cu il
1012.	Yoje Kotar (Joze Kotar)	Sloveniya Respublikası	Musiqçi	28 aprel 2017-ci il
1013.	Yoris Porş (Joris Poschet)	Belçika Krallığı	Senator, Flandriya Parlamentinin üzvü	21 iyun 2017-ci il
1014.	Zarina Tamazovna Sanakoyeva (Зарина Тамазовна Санакоева)	Gürcüstan / Rusiya Federasiyası	"Əxo Kavkaza" radiosunun müxbiri	-
1015.	Zartman İ. Vilyam (Zartman I. William)	Amerika Birləşmiş Ştatları	"John Hopkins Universiteti'nin professoru"	Yanvar 2013-cü il
1016.	Zbiqnev Şmurlo (Збигнев Шмурло)	Polşa Respublikası		13 sentyabr 2019-cu il
1017.	Zeidler Meik	Almaniya Federativ Respublikası	"ZDF" telekanalının müxbiri	-
1018.	Zoe Jenot (Zoe Genot)	Belçika Krallığı	Brüssel-Paytaxt Regionu Parlamentinin üzvü	2-3 sentyabr 2016-cı il
1019.	Zöhrə İranmanəş (Zohreh Iranmanesh)	İran İslam Respublikası	İranın "Kavoşqaran Mühəndislik üzrə Məsləhət" şirkətinin texniki koordinatoru	May 2015-ci il
1020.	Zuzana Habanova	Çex Respublikası	Səyyah	2019-cu il

Pozn.: Cizincüm, kteří navštíví Náhorní Karabach bez souhlasu Ázerbájdžánské vlády je poté zakázán vstup zpět do Ázerbájdžánu – vláda si od 2010 eviduje seznam

Historie

- První obyvatelé se přistěhovali ve 2. st. př. n l. – podrobeni Arménským královstvím
- V 7. století byl Náhorní Karabach ovládnut Araby (obyvatelé přešli k islámu)
- V 15. st. bylo knížectví podřízeno turkménskému králi
- 16. st. – 18. st. pod kontrolou Perské říše (velká autonomie)
- 1822 součástí Ruské říše
- 1918 – 1920 série krátkých válečných střetnutí mezi Arménií a Ázerbájdžánem
- 1919 – VB navrhla, aby NK patřil pod Á
- **Únor 1920 - karabašská národní rada se předběžně rozhodla o státní příslušnosti ázerbájdžánské** (Arménci dohodu nepřijali - partyzánské boje)
- 1920 Arménie podepsala předběžnou dohodu s bolševiky o dočasnou okupaci ze strany Ruska do doby, než se místní situace vyřeší (SSSR přičlenilo Náhorní Karabach k Ázerbájdžánu)
- 7.7.1923 vyhlášena Náhorno-karabašská autonomní oblast
- po dobu sovětské kontroly byla situace utišena → rozpad SSSR vyvolal nové snahy o připojení území k Arménií
- 1988 první přímá konfrontace → Ázerbájdžánci pochodovali směrem na Arménské město Askeran
- 30.8.1991 vyhlásil **Ázerbájdžán nezávislost** na rozpadajícím se SSSR → karabašské vedení, vyhlásilo 2.9.1991 nezávislost na Ázerbájdžánu
- 26.11.1991 odpověděla Ázerbájdžánská vláda zrušením karabašské autonomie
- 1992-1994 otevřená válka mezi Arménií a Ázerbájdžánem
- 1994 uzavřeno příměří

Do roku 2016

- **Ázerbájdžán požaduje vyklizení Armény okupovaných území, Arménie zase uznání nezávislosti Náhorního Karabachu**
- 2009 ázerbájdžánský prezident İlham Aliyev prohlásil, že proces vyjednávání je již v závěrečné fázi

Obnova konfliktu 2016

- Od roku 2013 opět stoupá počet bojů
- Príměří často porušováno
- 2.4.2016 – boje podél celé hranice (Arménie a Náhorní Karabach)
- Do konfliktu zasahuje i Turecko (A) a Rusko (A) (Írán se drží dál)

Obnova konfliktu 2020

- 27.9. 2020 střet Arménie a Ázerbájdžánu (vzájemná obvinění z prvního úderu)
- **2020 – „očitý popis událostí“**

„Vstala jsem v 6.38 ráno... Byla neděle, nemusela jsem do práce, a tak jsem chtěla v klidu udělat snídani. A potom jsem uviděla, jak letí něco, co se podobá bombě. Pak jsem uviděla nějaká letadla. Uslyšela jsem hrozné zvuky po celém městě a ucítila, jak se třese země pod nohama. Nevěděla jsem, co se děje.“

Obyvatelé Stěpanakertu si nejprve mysleli, že to jsou nějaké hodně bouřlivé oslavy s petardami, vzpomíná žena.

„26. září jsme totiž slavili Den města a měla jsem dojem, že oslavy pokračují. Jen mi bylo divné, proč v sedm ráno. Ukázalo se, že Ázerbájdžánci na nás zaútočili a my o tom neměli ani ponětí. ... Tohle je už víc než dva tisíce let naše země a my se jí nevzdáme. Umřeme, ale nevzdáme se.“

Karabach a koronavirus

Lidé nakažení koronavirem se v Náhorním Karabachu schovávají do studených sklepů spolu se zdravými, aby se ukryli před dělostřeleckou palbou, zatímco lékaři s pozitivním testem operují zraněné z ostřelování. To je ponurá realita pandemie v regionu sužovaném týdny těžkých bojů. „Prostě nemáme čas přemýšlet o koronaviru,“ shodují se zoufalí obyvatelé.

Vyřešení problému

V nedohlednu?

- Arméni požadují uznání nezávislosti NK
- Ázerbájdžán požaduje vyklizení „okupovaného“ území (podpora Evropského parlamentu 2010)
- Jak začít? Znova začít jednat a sestavit mírovou smlouvu

Zdroje:

- https://cs.wikipedia.org/wiki/N%C3%A1horn%C3%AD_Karabach
- <http://zuzanahabanova.com/nahorni-karabach-krvava-zahrada-kavkazu/>
- https://mfa.gov.az/files/shares/qanunsuz_seferler.pdf?fbclid=IwAR2Ip_b_Q9uidVH--armfizBGSu48B8w3Q_AV_IrGiyHmNbLi5t2bsFsqk8
- https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/koronavirus-nakaza-pandemie-nemoc-covid-19-nahorni-karabach-konflikt-valka-azerbajdzan-armenie-stepa.A201022_094956_zahranicni_dtt
- https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/roztrel-emil-aslan-nahorni-karabach.A201007_134949_domaci_ajej
- https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/nahorni-karabach-konflikt-2020-aktualne-boje-obyvateľstvo_2010191021_ako
- <https://special.novinky.cz/karabach-valka-o-cernou-zahradu/>
- Filmové zpracování: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10214722788-bolava-mista-jizniho-kavkazu/dily/>